

گیاهان تراریخته

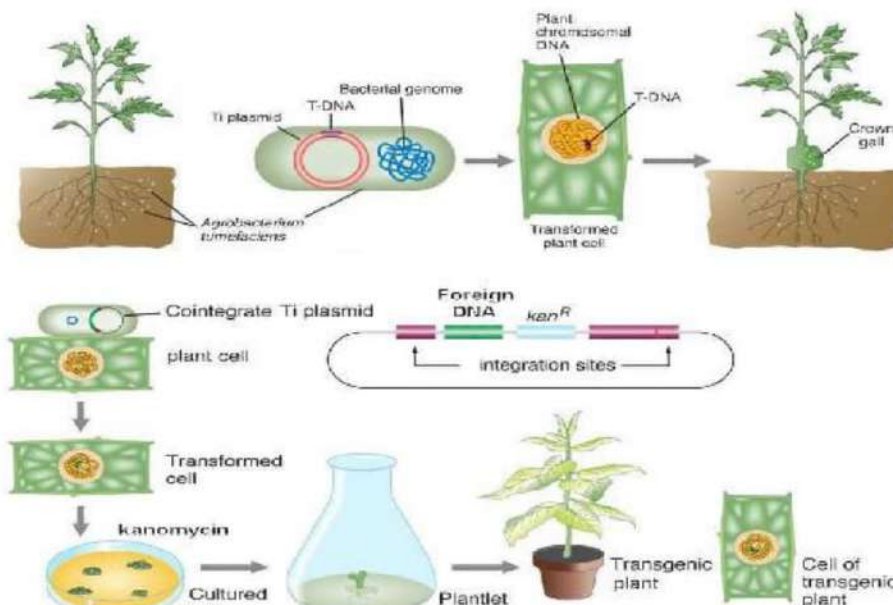
Genetically Modified Crops

مهندس حجت فتحی

معاون مدیر امور تحقیقات شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

در دهه ۱۹۷۰ میلادی پیشرفت های بعمل آمده در حوضه زیست شناسی مولکولی امکان انتقال DNA را بین موجودات غیر خویشاوند فراهم کرد. امروزه فناوری DNA نو ترکیب به مرحله ای رسیده که دانشمندان می توانند قطعه ای از DNA حاوی یک یا چند ژن اختصاصی از هر موجود زنده اعم از گیاهان، جانوران، باکتری ها یا ویروس ها را انتخاب و به گونه مورد نظر انتقال دهند. به موجودی که از طریق روش های مهندسی ژنتیک اصلاح می شود، در اصطلاح موجود تغییر یافته ژنتیکی (GMO) یا تراریخت اطلاق می شود. امروزه روش های مهندسی ژنتیک و فناوری زیستی امکان طراحی و ساخت مولکول های وراثتی با خواص ویژه را

فراهم کرده و از این رهگذر تحول عظیمی در علوم مختلف زیستی پدید آورده است. از دهه ۱۹۷۰ با تولید شاخه جدیدی از علم ژنتیک بنام فناوری زیستی تحول عظیمی در تولید موجودات دست ورزی شده ژنتیکی و تولید محصولات تراریخته حاصل شده است. در سال ۱۹۸۶ نخستین آزمایش های مزرعه ای، باتنباکوی تراریخته،

در امریکا و فرانسه صورت گرفت. چین نخستین کشوری بود که در سال ۱۹۹۰، تولید گیاهان تراریخته (تنباکو) را به شکل تجاری آغاز کرد و امریکا، دومین کشوری بود که در سال ۱۹۹۴، گیاه تراریخته گوجه فرنگی را به شکل تجاری وارد بازار کرد. پس از آن، در فاصله سال های ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۶، ۳۵ گیاه تراریخته تولید شد که حدود ۸۰ درصد آن ها مربوط به دو کشور امریکا و کانادا بودند. تا سال ۱۹۹۹، بین ۲۵ تا ۴۵ درصد تولید برخی از محصولات اصلی زراعی (ذرت، سویا و غیره) در امریکا، با استفاده از گیاهان تراریخته صورت می گرفت. در حال حاضر، حداقل ۲۵ درصد از سطح زیر کشت ذرت تراریخته و ۴۰ درصد از سطح زیر کشت سویای تراریخته جهان در امریکا است. از جمله محصولات تراریخته تولید شده در سطح جهان می توان به سویا، برنج، ذرت، جو، پنبه، سیب زمینی، کلزا، سیب زمینی شیرین، گوجه فرنگی، کدو، چغندر، پاپایا، سیب، توتون، یونجه، انبه، موز، آناناس و نارگیل اشاره کرد.

ادامه دارد...